

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Ured predsjednika
Zagreb, Trg Nikole Zrinskog 3

Broj: Su-II-99/2017-3
Broj: Su-II-100/2017-2
Zagreb, 11. prosinca 2017.

MIŠLJENJE

OPĆE SJEDNICE VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

od 5. prosinca 2017.

I.

Nacrt Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

("Narodne novine" broj 28/13., 33/15., 82/15. i 82/16.)

Na temelju članka 47. t. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 28/13., 33/15., 82/15. i 82/16) na poziv Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske održana 5. prosinca 2017. raspravljala je o tekstu nacrta Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (dalje: ZIDZS) i jednoglasno je utvrdila mišljenje kroz slijedeće prijedloge izmjena i dopuna:

1.) Visoki kazneni sud (dalje: VKS)

U članku 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/14.) propisano je da Visoki kazneni sud treba početi s radom 1. siječnja 2020. Za početak rada Visokog kaznenog suda potrebno je pronaći prostor za taj sud, raspisati natječaj za predsjednika, suce toga suda itd. To je moguće ostvariti samo ako i Zakon o sudovima sadrži odredbe koje će omogućiti rad VKS-a. Nacrt ne sadrži niti jednu odredbu koja bi se odnosila na VKS.

Početak rada VKS-a bilo bi riješeno i pitanje Visokog prekršajnog suda. Jedino logično rješenje je priključivanje tog suda Visokom kaznenom sudu. Ovo osobito jer su rješenja koja nudi Nacrt nedosljedna u odnosu na mrežu prekršajnih sudova. U nacrtu ZIDZS-a predviđeno je spajanje prekršajnih sudova s općinskim sudovima, a za to vrijeme bi se zadržao i Visoki prekršajni sud čija nadležnost bi bila očuvana za područje Republike Hrvatske i to u odnosu na najmanje složene predmete pred općinskim sudovima. Tako bi suci koji rade na Visokom prekršajnom sudu imali plaću višu od plaće sudaca županijskih sudova koji bi u drugom stupnju rješavali o žalbama na odluke općinskih sudova, dakle daleko složenijim predmetima koji nisu prekršaji.

Nadalje, mrežom sudova kako predviđa Nacrt ZIDZS i određivanjem upravne nadređenosti, predsjednici općinskih sudova imaju dvostruku upravnu nadređenost – prema višem sudu koji je u jednom dijelu županijski sud, a u drugom Visoki prekršajni sud.

Osim ovih nelogičnosti, postoje i brojne druge sustavne nelogičnosti koje mogu biti ispravljene samo jasnim određivanjem pozicije Visokog kaznenog suda.

Ako je volja predlagača Zakona da Visoki kazneni sud ne bude ustrojen u rokovima kako to propisuje ZKP, tada smatramo da bi to jasno trebalo reći jer o tome ovise: ukupna mreža sudova, rješavanja kadrovskih nedostataka na županijskim sudovima, na Visokom prekršajnom sudu i konačno na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Ipak, ministar pravosuđa je više puta izjavio da podržava ideju Visokog kaznenog suda koja nije samo ideja nego i postojeće zakonsko rješenje u Zakonu o kaznenom postupku.

Zato smatramo da Zakon o sudovima treba uskladiti sa Zakonom o kaznenom postupku (primjerice u članku 10. stavku 5., u članku 14. stavku 3., u Odjeljku 2. Djelokrug i nadležnost sudova, u članku 41.a, u članku 43. stavku 6. i dr.) te dodati u sve odredbe u kojima se spominju drugostupanjski sudovi poimence i Visoki kazneni sud.

2.) Članak 4. stavak 3. Zakona o sudovima (dalje: ZS-a)

Predlaže se brisati posljednju rečenicu stavka 3. koja glasi:

„Predsjednik suda dužan je odgovoriti na predstavku najkasnije u roku od 30 dana od dana njezina zaprimanja.“

S obzirom na količinu predstavki, navedeni rok je najčešće nemoguće postići. Osim toga, odredba je *lex imperfecta*. Alternativni prijedlog:

„Predsjednik suda dužan je odgovoriti na predstavku u najkraćem mogućem roku.“

3.) Članak 10. stavak 3. ZS, (članak 5. Nacrta ZIDZS-a)

Radi nomotehničke preciznosti i jezične pravilnosti predlaže se promijeniti tekst stavka 3. tako da glasi:

"(3) Utvrđen godišnji raspored poslova mijenjat će se u tijeku godine zbog znatnijeg povećanja ili smanjenja broja predmeta određene vrste, zbog neujednačenosti dodjele u prethodnom razdoblju, zbog potrebe da se pojedinim vrstama predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja, zbog dulje odsutnosti suca, sudskog savjetnika ili drugog zaposlenika, kao i iz drugih opravdanih razloga."

Riječ „prvenstvo“ (višeznačnica) treba zamijeniti s riječi „prednost“.

4.) Članak 10. stavak 5. ZS-a, (članak 5. Nacrta ZIDZS-a)

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske zajedničke sastanke treba održavati s predsjednicima svih drugostupanjskih sudova u Republici Hrvatskoj (uključujući i VKS). Zato se predlaže da ova odredba glasi:

"(5) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će najmanje dva puta tijekom kalendarske godine održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih i visokih sudova na kojima će raspraviti i utvrditi je li došlo do znatnijeg povećanja ili smanjenja broja

određene vrste drugostupanjskih predmeta županijskih sudova, neujednačenosti dodjele drugostupanjskih predmeta u prethodnom razdoblju, potrebe da se pojedinim vrstama tih predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja ili postoje drugi opravdani razlozi za izmjenama godišnjih rasporeda poslova županijskih sudova."

Treba uključiti i predsjednike svih drugostupanjskih sudova. Riječ „prvenstvo“ (višeznačnica) treba zamijeniti s riječi „prednost“.

5.) Članak 29. stavak 2. ZS-a, (članak 17. Nacrta ZIDZS-a)

Predlaže se brisati stavak 2. članka 29. jer tako široko postavljene mogućnosti ministra propisivanjem raznih pravilnika zadire se u autonomiju sudbene vlasti. Alternativno, mogućnosti trebaju biti svedene samo na manji broj koji je inače u nadležnosti Ministarstva pravosuđa (primjerice, poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima, poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom, poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava, financijsko-materijalnog poslovanja suda, praćenja naplate sudskih pristojbi).

6.) Članak 31. stavak 5. ZS-a

Odredba je nepotrebna jer je dužnost predsjednika suda, da brine o učinkovitosti rada suda, sama po sebi razumljiva.

7.) Članak 41. stavak 1. ZS-a

Predlaže se da ova odredba glasi:

"Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili predsjednik drugostupanjskog suda može godišnjim rasporedom poslova odrediti jednog ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse."

Odredba je sada obvezujuća i za predsjednika prvostupanjskog suda („predsjednik suda godišnjim rasporedom određuje...“). Na prvostupanjskim sudovima praćenje i proučavanje načelno može obavljati predsjednik suda (osobito na manjim sudovima). Praćenje i proučavanje važno je za drugostupanjske sudove i Vrhovni sud Republike Hrvatske. Osim toga, na nekim sudovima obveznost norme dovodi do situacije u kojima se pogoduje pojedinim sucima da ne obavljaju temeljnu sudačku dužnosti nego im se dodjeljuju ovi poslovi te ih se oslobađa obveza prema Okvirnim mjerilima iako su poslovi praćenja i proučavanja sudske prakse.

8.) Članak 43. stavak 1. ZS-a

Nakon riječi „pri odjelima,“ treba dodati riječ „odjel“.

9.) Članak 44. ZS-a, (članak 27. i 28. Nacrta ZIDZS-a - predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske)

Predlaže se da članak 44. glasi:

"(1) Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabran sudac tog suda."

(2) *Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske bira Hrvatski sabor na prijedlog Predsjednika Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora i obvezujuće mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.*

(3) *Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske bira se na vrijeme od četiri godine i po isteku tog vremena može biti ponovno biran na istu dužnost. Nitko ne može biti biran na ovu dužnost više od dva puta."*

Smatramo da predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti samo već imenovani sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Time se daje veći značaj postupku imenovanja sudaca u Vrhovni sud Republike Hrvatske. Isključuje se mogućnost da predsjednik Vrhovnog suda Republike bude osoba koja uopće nije sudac ili osoba koja je sudac nižeg suda. Pritom se isključuje mogućnost presudnog utjecaja zakonodavne vlasti na izbor čelne osobe u drugom dijelu državne vlasti (sudbenoj vlasti). Osim toga, obvezujuće mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske isključuje mogućnost neprimjerenog političkog utjecaja na izbor predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Upravo isključenje takvog utjecaja sukladno je standardima Vijeća Europe i preporuci GRECO-a koju je Republika Hrvatske dobila upravo u odnosu na postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Imajući navedeno na umu, predlaže se da nova odredba članka 44.a glasi:

"(1) Postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske pokreće Državno sudbeno vijeće objavom javnog poziva, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Javni poziv iz stavka 1. ovog članka objavljuje se u „Narodnim novinama“ i na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana, a niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu. Uz prijavu kandidati podnose životopis i program rada predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji se objavljuju na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća.

(3) Državno sudbeno vijeće utvrđuje kandidate koji su podnijeli prijavu na poziv te prijave kandidata dostavlja Općoj sjednici Vrhovnog suda Republike Hrvatske radi davanja obvezujućeg mišljenja o kandidatima u roku od 30 dana od primitka prijave.

(4) Obvezujuće mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske Državno sudbeno vijeće dostavlja Uredu Predsjednika Republike Hrvatske.

(5) Predsjednik Republike Hrvatske će Hrvatskom saboru predložiti kandidata kojeg je podržala Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(6) Ako Predsjednik Republike Hrvatske ne postupi sukladnu stavku 5., tražit će novo mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda koje je konačno i obvezujuće."

Opća sjednica Vrhovnog suda RH podržava uključivanje Državnog sudbenog vijeća u postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske (to je sukladno preporuci GRECO-a). Ako Predsjednik Republike Hrvatske smatra da neki drugi kandidat zaslužuje mjesto predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, o tome će zatražiti novo mišljenje Opće sjednice. Novo mišljenje je konačno te bi ga Predsjednik Republike Hrvatske trebao slijediti.

10.) Članak 45. ZS-a, (članak 29. Nacrta ZIDZS-a)

Rasprava u Hrvatskom saboru u povodu izvještaja koji je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske podnio 26. listopada 2017. pokazuje apsurdnost ovog zakonskog rješenja. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na podnošenja izvještaja čekao četiri sata. U sabornici je izvještaj saslušalo 13 zastupnika, a diskusija se najviše odnosila na konkretne predmete (što je po zakonu zabranjeno). Radi očuvanja digniteta Hrvatskog sabora i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske predlaže se podnošenje izvještaja nadležnom odboru Hrvatskog sabora.

Zato predlažemo da članak 45. stavak 1. glasi:

"(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, nadležnom odboru Hrvatskog sabora podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini."

11.) Članak 49. stavak 1. podstavak 4. ZS-a, (članak 31. Nacrta ZIDZS-a)

Predlaže se riječ „povodom“ zamijeniti s riječima „u povodu“ jer je to sukladno pravilima hrvatskog standardnog jezika („povodom“ je instrumental koji ovdje ne stoji).

12.) Članak 79. ZS-a

Predlaže se izmjena članka 79. tako da glasi:

"(1) Okvirna mjerila za rad sudaca donosi Proširena opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske na prijedlog ministra pravosuđa.

(2) Ministar pravosuđa upozoriti će Proširenu opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske na potrebu donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca te njihovih izmjena ili dopuna kada to nalažu izmjene propisa ili provedba drugih mjera iz ovlasti Ministarstva pravosuđa te će dostaviti prijedlog Okvirnih mjerila.

(3) Ako Proširena opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne donese Okvirna mjerila za rad sudaca u roku od tri mjeseca od dana dostave Okvirnih mjerila, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca.

(4) Okvirna mjerila objavljuju se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske, svih sudova u Republici Hrvatskoj i Ministarstva pravosuđa."

13.) Članak 87. ZS-a

U stavku 7. potrebno je odrediti koje osobe ulaze u krug obitelji. Prema praksi Visokog upravnog suda, pravo na odvojeni život od obitelji ne pripada sucima ako su živjeli odvojeno od roditelja u mjestu rada.

14.) Članak 88. ZS-a, (članak 46. Nacrt ZIDZS-a)

Predlaže se brisati mogućnost da sudac obnaša bilo kakvu dužnost u izvršnoj vlasti za vrijeme dok je imenovan kao sudac. Dužnost ministra pa i zamjenika ministra je politička dužnost u izvršnoj vlasti i po prirodi stvari u sebi uključuje bavljenje političkim aktivnostima, a to je sucima zabranjeno (članak 90. stavak 1. Zakona o sudovima). Jednako je i s drugim funkcijama koje sudac zauzima u ministarstvu. Ministarstvo provodi izvršnu politiku, a sudac

je dio sudbene vlasti. Zato je mogućnost da sudac obnaša bilo kakvu pa i privremenu funkciju u ministarstvu koja u sebi po prirodi stvari uključuje provođenje politike izvršne vlasti suprotna ustavnom načelu o trodiobi državne vlasti.

S tim u vezi treba upozoriti na standard Vijeća Europe prema kojem suci ne smiju obavljati funkcije u izvršnoj ili zakonodavnoj vlasti dok su suci. GRECO je pojedinim državama izdao i preporuke u tom smislu; tamo gdje sudac istovremeno može biti i član parlamenta ili obnašati političke funkcije u lokalnoj upravi. U tom smislu postoje i odluke Ustavnih sudova Češke Republike i Latvije.

Nadalje, postojeće rješenje otvara i ne rješava problem tzv. „revolving doors“ i s tim u vezi sukoba interesa. Kada sudac napusti politički položaj i vrati se na sud, otvara se pitanje njegova autoriteta kao suca i pitanje suđenja u predmetima koji mogu biti povezani s političkim aktivnostima u kojima je sudac u sudjelovao dok je radio u izvršnoj vlasti.

Osim toga, pojedini suci po nekoliko godina rade kao osobe upućene na rad u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće, a zauzimaju sistematizirano mjesto suca. Prisutna je i nečasna praksa da se takve osobe po isteku rokova na koje su upućeni vrate na svoj sud na tjedan dana i zatim opet budu upućene na isto mjesto na rad očigledno obmanjujući zakonske norme. Ovakvom izmjenom takva manipulacija bila bi isključena, a suci bi bili nadležni primarno da obnašaju dužnost suca. Ako to ne žele nego žele rad u izvršnoj vlasti, nesmetano im treba to i omogućiti na način da ih se razriješi dužnosti suca.

Stavak 7. koji određuje da se vrijeme provedeno na drugim dužnostima/poslovima računa kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti treba brisati. Ta odredba je nepravedna prema ostalim sucima koji stalno rade sudački posao. Osim toga, to je nelogično i proturječno jer je naglašeno da takvom sucu koji je privremeno napustio sudbenu vlast sudačka dužnost miruje (ne obavlja sudačku dužnost), a potom je određeno da se to vrijeme provedeno izvan sudbene vlasti „računa kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti“.

Zbog svega navedenog, predlaže se izmjena članka 88. Zakona o sudovima:

"(1) Ako sudac bude imenovan za suca Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.

(2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen na druge poslove u Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine. Za vrijeme na koje je sudac raspoređen u Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće sudačka dužnost mu miruje. Rješenje o rasporedu suca u Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(4) Sucu koji na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili međunarodnim organizacijama miruju sva prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti u tijelima sudbene vlasti Republike Hrvatske.

(5) Prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti miruju i sucu koji bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima, uredima, misijama i projektima Europske unije ili za rad u drugim međunarodnim organizacijama, institucijama, tijelima, misijama i projektima za vrijeme na koje je imenovan ili izabran. Odluku o

mirovanju prava i dužnosti suca donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost, uz pribavljeno mišljenje ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(6) Sudačka dužnost miruje i sucu koji sudjeluje u programima razmjene ili bude upućen u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja. Odluku o mirovanju sudačke dužnosti donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost. Za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja sudac ostvaruje pravo na plaću utvrđenu za suca suda u kojem je imenovan.

(7) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati postupak razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte."

15.) Članak 97. ZS-a, (članak 49. Nacrta ZIDZS-a)

Predlaže se u stavku 1. odrediti da ocjenjivanje rada sudaca prilikom napredovanja ili izbora na drugi sud provodi sudačko vijeće suda na koji se sudac natječe, a ne sudačko vijeće suda na kojem je do sada obnašao dužnost.

Često će to biti isto sudačko vijeće. No, kada se sudac prijavi na oglas za sud koji nije iz nadležnosti njegovog sudačkog vijeća, tada iz dosada poznate prakse proizlazi da uz iste odredbe o načinu bodovanja rada sudaca, različita sudačka vijeća imaju različite kriterije. Do sada je taj propust ispravljan povodom žalbi na ocjene sudaca o čemu je rješavalo vijeća na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Međutim, kako se žalba može podnijeti samo zbog svoje ocjene, ali ne i zbog pogrešne ocjene drugog kandidata, različita sudačka vijeća, različitim tumačenjima Metodologije dovodila su do neravnopravnosti kandidata u izboru na viši sud.

Upravo stoga, da bi svi kandidati u jednom natječaju bili u istoj poziciji kod bodovanja njihovih rezultata rada utvrđenih metodologijom, bilo bi potrebno da to bodovanje na temelju podataka o radu koja bi dostavljao predsjednik suda na kome sudac obavlja dužnost suca, vrši sudačko vijeće suda na koji se provodi izbor. Time bi svi kandidati imali isto tumačenje i primjenu Metodologije.

Osim toga, potrebno je odrediti rok u kome je bodovanje potrebno obaviti (kako bi se ubrzao postupak izbora sudaca), a prekoračenje ovih rokova izjednačiti sa prekoračenjem rokova za izradu odluka prema Metodologiji za rad sudaca. Naime, i ovo je svojevrsna zadaća sudaca koja se mora obaviti u zadanim rokovima. Takav rok sa istim posljedicama trebao bi biti određen i za rješavanje po žalbi na ocjenu o radu sudaca.

16.) Članak 104. stavak 2. Zs-a, (članak 104. Nacrta ZIDZS-a)

Predložena izmjena kojom se skraćuje rok s 30 na 15 dana je neodrživa jer ćemo imati još jednu mrtvu normu. Stoga se predlaže zadržati rok od 30 dana.

17.) Članak 107.a ZS-a, (članak 56. Nacrta ZIDZS-a)

Osoba koja je upozorila na moguću povredu kodeksa nije stranka u kontradiktornom postupku pa joj i ne pripadaju stranačka prava u postupku (pravo na prigovor). Zato pravo na prigovor treba pripadati samo sucu ako je utvrđeno da je povrijedio Kodeks, ali ne i osobi koja je inicirala postupak pred Sudačkim vijećem jer ta osoba nije stranka u postupku.

Zato se predlaže da odredba članka 107.a Zakona o sudovima glasi:

"(2) Protiv odluka sudačkih vijeća o utvrđenoj povredi Kodeksa sudac ima pravo prigovora u roku od osam dana od dostave odluke, o kojem odlučuje Povjerenstvo."

II.

Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o državnom sudbenom vijeću

("Narodne novine" broj 116/10., 57/11., 130/11., 13/13., 2813. i 82/15.)

Na temelju članka 47. točk. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 28/13., 33/15., 82/15. i 82/16) na poziv Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske održana 5. prosinca 2017. raspravljala je o tekstu nacrta Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom sudbenom vijeću (dalje: ZIDZDSV) i jednoglasno je utvrdila mišljenje kroz slijedeće prijedloge izmjena i dopuna:

1.) Članak 4. Zakona o državnom sudbenom vijeću (dalje: ZDSV) (članak 1. Nacrta ZIDZDSV-a)

Ako se mijenja postojeći sastav Državnog sudbenog vijeća postavlja se pitanje zbog čega se ne povećava broj sudaca Vrhovnog suda, a ne županijskih sudova. Nije potpuno jasno što se želi postići povećavanjem broja sudaca županijskih sudova u sastavu Državnog sudbenog vijeća, budući da iz daljnjih odredbi proizlazi da nije spriječena mogućnost da se članovi Državnog sudbenog vijeća biraju uzastopno s istog županijskog ili općinskog suda.

Prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda RH je da se poveća broj članova Državnog sudbenog vijeća iz reda sudaca Vrhovnog suda na 3, a da se smanji broj sudaca županijskih sudova na 2 člana Državnog sudbenog vijeća.

2.) Članak 9. do 28. ZDSV-a (članak 5. do 10. Nacrta ZIDZDSV-a)

Potpuno je nejasan način na koji će se provesti kandidacijski postupak, primjerice za općinske sudove, gdje je sjedište tog kandidacijskog odbora, kako će se birati članovi kandidacijskog odbora, gdje će se to pobliže propisati i drugo.

Navedene odredbe su nejasne i nerazumljive te se stoga predlaže dodatno ih razraditi.

3.) Članak 41. st. 1. ZDSV-a (članak 11. Nacrta ZIDZDSV-a)

Predlaže se da predsjednik Državnog sudbenog vijeća bude sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske (bilo bi dobro da je to onaj koji je dobio najviše glasova svih sudaca), te da zamjenik predsjednika bude sudac nadležan u svome radu za područje čitave države ili barem sudac županijskog suda.

4.) Članak 54. ZDSV-a (članak 19. Nacrta ZIDZDSV-a)

Poznato da su postupci imenovanja sudaca često trajali nerazumno dugo i da je potrebno te postupke ubrzati. Međutim, u situaciji kako ju predviđa ovaj prijedlog izmjena Zakona o državnom sudbenom vijeću mislimo da je određivanje roka potpuno nerealno.

Naime, temeljno pitanje je što u slučaju prekoračenja roka – hoće li natječaj biti ponovljen, a raniji poništen ili će prekoračenje ovog roka dovesti do potencijalne stegovne odgovornosti onih koji su za to prekoračenje odgovorni.

Nadalje, kada bodovanje i dalje obavljaju sudačka vijeća sudova iz kojih je kandidat te nakon toga kandidat ima pravo na podnošenje prigovora na ocjenu koji rješava posebno vijeće Vrhovnog suda RH, nerealno je očekivati da će se ovi rokovi moći poštivati.

Oni bi bili prihvatljivi samo u situaciji kada bi ocjenjivanje kandidata obavljalo ili Državno sudbeno vijeće ili sudačko vijeće suda na koji se kandidat bira, a zakonom bi tada trebalo propisati obavezu u kojem roku žalba treba biti riješena.

5.) Članak 55. ZDSV-a (članak 20. Nacrta ZIDZDSV-a)

Predlaže se postupak bodovanja izmijeniti da način da se odvoji bodovanje kandidata koji su suci i onih koji to nisu, uključujući i državne odvjetnike.

Također, nalazimo da je u tekstu Prijedloga Nacrta ZIDZDSV-a nedovoljno jasno određeno u odnosu na koje suce postoji potreba provjere po sigurnosno-obavještajnoj agenciji. Da li je to samo u odnosu na kandidate za suce VSRH koji nisu do prijave bili pravosudni dužnosnici ili je to u odnosu na sve kandidate za suce, neovisno o sudu na koji se natječu, koji do sada nisu obnašali dužnost pravosudnog dužnosnika. Mislim da bi ove nedoumice trebalo razjasniti jasnijom normom.

Udruga hrvatskih sudaca je u odnosu na postojeći Zakon o državnom sudbenom vijeću pokrenula ocjenu ustavnosti odredbi koje se tiču sigurnosnih provjera. Ovakav vid provjere postoji još samo u Slovačkoj, pa se postavlja pitanje na koji način kandidat za suca koji ne bi prošao sigurnosnu provjeru ima mogućnosti osporiti takvu ocjenu Sigurnosno obavještajne agencije.

6.) Članak 56. ZDSV-a (članak 22. Nacrta ZIDZDSV-a)

Opća sjednica Vrhovnog suda RH smatra nejasno formulirane odredbe članka 56. stavka 4. Zakona o državnom sudbenom vijeću.

Naime, ako se odredbe prethodnih stavaka iz članka 55. odnose na prijavu kandidata koji u trenutku prijave već obnašaju pravosudnu dužnost, a odredbe članka 56. na prijavu kandidata koji nisu pravosudni dužnosnici, tada je nejasan izričaj u stavku 4. koji propisuje: „*Kada u postupku imenovanja sudaca sudjeluje osoba koja već obnaša pravosudnu dužnost, ocjena obnašanja dužnosti množi se s koeficijentom dva*“ jer govori o sucu koji u trenutku prijave već obnaša pravosudnu dužnost. Stoga se postavlja pitanje koja bi to ocjena bila množena sa koeficijentom dva, kada kandidat koji je pravosudni dužnosnik ima redovitu ocjenu prema svojim rezultatima rada koje je postigao.

Također daje se prigovor na stavak 6. članka 56. ZDSV-a.

Propisivanje minimuma bodova za samu prijavu na natječaj za suca dovodi kandidate koji su ove bodove ostvarili u vrijeme kada taj kriterij nije postojao u neravnopravan položaj. Naime, polaznici državne škole koji su ostvarili manje od predviđenog broja bodova, da su znali za ovakvo ograničenje imali su mogućnost ne prihvatiti ocjenu u Državnoj školi i tražiti ponovni izlazak na ispit kako bi postigli traženi broj bodova. Danas, kako imaju položenu državnu školu, ali sa nedostatnim brojem bodova, broj bodova više ne mogu „popravlјati“ kako bi postigli traženi rezultat za mogućnost aplikacije na natječaj. Mislim da bi u prijelaznim i završnim odredbama ovaj problem valjalo riješiti na način da se propisani broj bodova kao uvjet za prijavu na natječaj traži samo za kandidate koji državnu školu polažu nakon stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna ZDSV-a.

Smatra se nadalje da je granica od 260 bodova previsoko postavljena, i da bi trebala biti najviše 240 bodova. Razlozi su različiti kriteriji ocjenjivanja koji su do sada postojali. Pogotovo je kazneni dio gradiva vrlo strogo ocjenjivan, zato su kandidati s tog područja sada u neravnopravnom položaju. Osim toga, nepravedno je retroaktivno primjenjivati bodovanja za koja se u trenutku bodovanja nije niti znalo da će biti od takve važnosti koja se sada predlaže.

U odnosu na stavke 10. i 11. članka 56. Opća sjednica Vrhovnog suda RH ima iste primjedbe kao i u pogledu članka 55. (članka 20. Nacrta ZIDZDSV-a) – koje se odnose na sigurnosne provjere.

7.) Članak 56.a ZDSV-a (članak 23. ZIDZDSV-a)

Ovu normu nalazimo nepotrebnom obzirom na ranije istaknute kriterije razvrstavanja kandidata sa istim brojem bodova.

8.) Članak 87. ZDSV-a (članak 29. ZIDZDSV-a)

Predlaže se izmjena stavka 1. članka 87. tako da glasi:

"(1) Sudac je dužan u roku od 30 dana od dana prvog stupanja na dužnost, a nakon toga svaku petu godinu Vijeću podnijeti izvješće o svojoj imovini te imovini svoga bračnog druga, izvanbračnog druga odnosno životnog partnera i maloljetne djece sa stanjem na dan stupanja na dužnost (imovinska kartica suca)."

Opća sjednica Vrhovnog suda RH smatra da će se obavezom suca da podnosi izvješće o imovinskoj kartici svake pete godine moglo bolje sagledati „stanje imovine“ suca te eventualno njeno nerazumno povećanje u odnosu na prihode. Oblik ovakve kontrole preslikan je iz druga dva segmenta vlasti – zakonodavne i izvršne čiji dužnosnici podatke o imovinskoj kartici daju pri stupanju i napuštanju funkcije, a što je obično četiri godine. Taj kriterij nije primjeniv za suce jer je njihova funkcija doživotna, ali ovom izmjenom bi se mogla sagledati „neobjašnjiva“ kretanja u imovini suca u određenom razdoblju.

Predlaže se izmjena stavka 2. članka 87. tako da glasi:

"Ako je tijekom godine došlo do bitne promjene u imovini suca i osoba iz stavka 1. ovog članka koja je veća od jednogodišnje plaće suca, sudac je dužan najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine Vijeću podnijeti izvješće o nastalim promjenama u imovini."

Opća sjednica smatara da je potrebno pojasniti kriterij: „bitne promjene u imovini“ kako ovaj pojam ne bi bilo moguće različito tumačiti.

9.) Članak 88. ZDSV-a (članak 29. ZIDZDSV-a)

Predlaže se u stavku 2. članka 88. ZDSV-a brisati riječi „... i ukupnoj vrijednosti ...“.

Iz ove odredbe nije jasno određeno tko i kako će procjenjivati vrijednost nasljeđa ili će to biti utvrđena vrijednost nasljeđa sukladno propisima o porezu na nasljedstva i darove i stopama koje obračunava zakonodavac. Najčešće je to najviši razred, a koji je puno viši od stvarne vrijednosti nasljeđa.

Predlaže se da članak 88. stavak 3. podstav 2. glasi:

„pojedinacnim pokretninama veće vrijednosti“

U stavku 3. podstavu 7. i 8. predlaže se da se nakon prve prijave normira obaveza iduće prijave koja se podnosi u pravilu nakon 5. godina, a u svakoj tekućoj godini po završetku samo ako je vrijednost iz ove osnove veća od jednogodišnje plaće suca.

10.) Članak 89.a ZDSV-a (članak 30. ZIDZDSV-a)

Predlaže se brisanje stavka 2. jer time institucionalno iskazujemo nepovjerenje prema svim sucima i podacima o svojoj imovini kako su je prijavili.

Predlaže se da stavak 2. članka 89.a glasi:

"Ako se pojavi sumnja u točnost prijavljenih podataka u imovinskoj kartici suca, Vijeće može od Porezne uprave Ministarstva financija i drugih tijela pribaviti podatke kojima raspolažu o njegovoj imovini i usporediti ih s podacima u izvješću o imovini."

11.) Članak 31. ZIDZDSV-a – Prijelazne i završne odredbe

U članku 31. prijelaznih i završnih odredbi ZIDZDSV-a predlaže se novi stavak 2., koji glasi:

"(2) Ograničenje mandata iz članka 80. stavka 2. Zakona primjenjuje se na sve osobe koje su do dana stupanja na snagu ovog Zakona bile predsjednici sudova."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

III.

Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o područjima i sjedištima sudova

("Narodne novine" broj 128/14.)

Na temelju članka 47. t. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 28/13., 33/15., 82/15. i 82/16) na poziv Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske održana 5. prosinca 2017. raspravljala je o tekstu nacrta Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova (dalje: ZIDZPSS) i jednoglasno je utvrdila mišljenje kroz slijedeće prijedloge izmjena i dopuna:

1. u odnosu na prekršajne sudove i Visoki prekršajni sud

Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske smatra da će zbog prijedloga o spajanju svih općinskih i prekršajnih sudova u Republici Hrvatskoj Visoki prekršajni sud doći u poziciju da u upravnompravnog smislu bude nadređen odjelu općinskog suda, te da bi trebao zadržati apelacionu nadležnost samo u odnosu na prvostupanjske prekršajne sudove.

Opća sjednica Vrhovnog suda RH smatra da treba ukinuti prekršajne sudove, te ujedno predlaže pripajanje Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske budućem Visokom kaznenom sudu.

2. Također se predlaže proširenje uskočke nadležnosti na Županijski sud u Varaždinu zbog preopterećenosti Županijskog suda u Zagrebu kao uskočkog suda.

U Zagrebu 11. prosinca 2017.

P r e d s j e d n i k

Đuro Sessa